

Lejreskydningen 2004 [1]

Skrevet af : JonJagd til den 07. Jun 2004 - 01:41

Turneringer [2]

Lejre har i fordums tid været sædet for danske konger. Arkæologiske fund af prydenstande og importvarer antyder, at Lejre har været beboet fra senest 700-tallet. Den største kendte bygning fra Danmark i forhistorisk tid (48 meter lang og 11 meter bred) er fundet i Lejre og dateres til 900-1000-tallet, altså samtidig med vikingetidens fæstningsanlæg Trelleborg og Fyrkat. Størrelsen af dette hus og fundmaterialet generelt understøtter de senere overleveringer, som fortæller, at Lejre var et ældgammelt hovedsæde for kongemagten. Herskerne over Sjælland kunne have haft sæde her som en kongsgård for Jellingdynastiet, før de flyttede til Roskilde. Som alle andre steder i Danmark er alle tider repræsenteret her og nu ved tegn i landskabet. Det storslåede bølgende landskab, der er formet af istidens gigantiske isblokke og smeltevandsfloder, snoede alleer flankeret af stynede linde- og piletræer, Ledreborgs bygninger og frodige marker, ældgamle egetræer og moderne skovdrift. Her føles tidens gang på samme tid stærkere fordi kontrasten til hverdagen er så stor, og ophævet som følge af landskabet, der udglatter alle skel mellem forhistorien og nutiden.

I Lejre er der imidlertid endnu en attraktion, som helt bogstaveligt samler og fremviser alle perioder i vort lands forhistoriske kulturhistorie. Det er Lejre Forsøgscenter, som i form af rekonstruerede huse, hytter, agre mm. viser hvordan det så ud i fortiden. Helt tilbage fra den tid hvor de første jægere levede af de ressourcer, som naturen producerede af sig selv og frem til middelalderen, hvor agerdyrkning, handel og specialiseret håndværk var kernen i den danske kultur. Det er derfor helt oplagt at afholde en bueskydningskonkurrence i disse omgivelser. Buen og pilen har sammen med kastespyddet været det vigtigste våben på jagt og i krig fra jægerstenalderen og op til slutningen af middelalderen, hvor krudt og flinte- og luntebøsser til sidst fortrængte buen. Men efter en kort pause, der i et dansk kulturhistorisk perspektiv svarer til ca. 2 uger ud af et helt år, er buen og pilen tilbage i Lejre.

Hvert år midt i maj måned formørkes himlen over Lejre af tætte pilesværme affyret fra en lang række af langbueskytter, og de grønne dale og bakker hjem søges af små jagtselskaber af ivrige buejægere.

Lørdagen

Turneringen har en uofficiel og uformel start om lørdagen. De mange tilreisende bueskytter fra nær og fjern kan ankomme i god tid og få en god nats søvn, enten i deres eget telt eller en af forsøgscentrets gæstehytter. Lørdag aften byder traditionen tro på et foredrag, god mad og en mindre bueskydningskonkurrence. Sidste år var der to foredragsholdere. Dan Høj fra Ribe Vikingebueklub holdt et foredrag om historiske buer og pile, mens Sid Ball, som er indehaver af det hæderkronede skotske buebygningsfirma Border Archery, holdt et foredrag om nutidens moderne langbuer, recurves og buebygningsmaterialer. En interessant kombination, da det har givet god mulighed for at se hvad de primitive buer har udviklet sig til, og hvordan traditionelle designs kan kombineres med moderne materialer og derved fortsat skabe rum for eksperimenter og afklaring af fortidige designprincipper. Olaf Søren fra Fyns Buemagerklub forestod

dette års foredrag. Som det kan ses i en **tidligere artikel** [3] på bueogpil.dk, så har Olaf efterhånden opbygget en stor erfaring med forstærkning af buer med dyresener, og det var da også disse han delte rundhåndet ud af ved aftenens foredrag. Han kunne her fremvise flere innovative buer med "reversed grip" for større stabilitet i skuddet samt en kombination af ipé og sener. Sidstnævnte er for mig en pudsig men interessant kombination, da tropiske træsorter for alvor holdt deres indtog i den vestlige verdens buebygning den gang man næsten udelukkende byggede engelske langbuer. I dag bruges de også normalt i forbindelse med moderne laminerede buer med enten hickory, bambus eller endog glasfiber og kulfiber. Denne kombination med sener kombinerer derfor på en måde to grene af den traditionelle buebygning: De første masseproducerede langbuer med skiveskydning for øje med jægerkulturens korte jagtbuer. Efter foredraget var der mulighed for at studere Olafs senebuer.

Til et arrangement af denne slags hører der også god mad med grillet oksekød og masser af den. Under foredraget stod Torstein og kokkererede og efter foredraget kunne man aflevere sin indkøbte madbillet og stille sig op i køen af forventningsfulde og sultne deltagere.

Aftenes turnering

Efter aftenmaden var der clout-skydning, længdeskydning og skydning efter flyvende mål. Vi indledte med cloutskydning og gik derefter over til længdeskydning. Her gælder det om at finde nogle lette pile frem med små styrefjer, der kun lige akkurat giver tilstrækkeligt med luftmodstand til at sikre atnock-enden af pilen holder sig nede bag i.

Jeg havde lavet to flugtskydningspile af lette cedertræsskafter. De var tønneformede for lethed og styrke, havde små styrefjer og tynde metalkapper som spidser. Vægten var ikke mere end 16 gram pr. pil, hvilket er halvdelen af det normale.

Lige før længdeskydningen snakkede nogle af de andre skytter om at minimumsvægten til deres glasfiberbuer var 20 gram. Hvad mon den var til min hjemmelavede bue af osage og bambus på 65 pund? Jeg begyndte at blive nervøs for at min nye bue, hvor lakken knap nok var tør endnu, ville brænde ud aftenen før turneringen. Jeg var derfor ret forsigtig med det første skud og trak vel ikke mere end 60 cm. Alligevel sendte skuddet rystelser gennem buen, der forplantede sig op gennem armen og lige op i tandsættet. Jeg kunne lige så godt have tørskudt buen! Det var ikke rart, og det var næppe noget buen brød sig om heller. Den lette pil slangede sig desuden ud af den tunge bue og slingrede de første mange meter, hvilket betød, at jeg slet ikke fik det optimale ud buen alligevel. Jeg skød endnu et forsigtigt skud og afgjorde med mig selv, at længdeskydning med så lette pile skulle gøres med en bue, der var bygget alene med det formål at skyde langt og muligvis kun gøre det få gange. Det kunne altså mageligt vente til DM i længdeskydning på ved Fyns Buemagerlaug til august. Jeg nåede vist 200 meter mærket trods alt, mens den bedste vist kom ud på omkring 245 meter.

Sidste og mest underholdende skydning lørdag aften var skydning efter flyvende mål. Lejre Langbuelaug råder over en overdimensioneret lerduekaster og har dertil udsåret små flyvende tallerkner af ethafoam. De flyver godt og langt. Alle skytterne var stillet op på én lang række og lerduekasteren var placeret i midten af skytterækken således at skiven fløj væk i en ret vinkel ud fra rækken af skytter. Umiddelbart efter at den lille UFO var blevet sendt af sted hvislede skytternes antiluftskys gennem luften. Omkring 50 pile med store buskede styrefjer fløj i alle mulige retninger, og alligevel formåede det lille rumskib at klare frisag første gang. I 2. forsøg blev den ramt af én pil og den i sidste omgang havde vi fået skudt os ind, så den blev den ramt 2 ud af 3 gange. Det er en fornøjelse at ramme og ens arme ryger uvilkårligt i vejret, når det sker første gang.

Da skydningen stoppede var det skumring og alle kunne vandre hjem akkompagneret af den skønneste nattergalesang fra krat og gadekær. Tilbage i hytten blev der uddelt en mjødf flaske for henholdsvis det længste skud og det første hit i UFO'en. Desuden var vi en del, der følte trang til at skylle halsen oven på dagens strabadser, før end vi tørnede ind til drømme om tætte sværme af UFO'er på nattehimmelen. Og som vi alle ved, så er man i sine drømme som regel mindre ferm og mere pølsefingret end i virkeligheden, så det har næppe været mange hits, der blev talt i nattens løb.

Søndagens turnering

Turneringen i Lejre er speciel i flere henseender. For det første er det en af de turneringer herhjemme, som foregår i et af de skønneste områder. Målene er opstillet blandt ældgamle landhuse, rekonstruktioner af forhistoriske huse, marker og agre, idylliske gadekær, skove og søer.

For det andet er der et specielt pointsystem, som favoriserer buer og pile der er lavet helt af træ. Er din bue således en

langbue med glasfiber får du fratrukket 10% af din endelige score. Er det en recurve er det i stedet 15%, og skyder du med pile af aluminium eller kulfiber ryger der yderlige 5%. Træbuerne og træpile er derfor favoriseret, men på et ganske realistisk niveau. Således var der blandt de 5 bedste scorer om søndagen, når "strafpointene" var fratrukket, både skytter med træbuer og glasfiberbuer. Det antyder, at det antal procent der fratrækkes giver et ganske realistisk billede af forskellen mellem traditionelle og moderne materialer. Som Sid Ball senere sagde, er man dog meget handicappet med en recurve, og tilføjer man yderlige kunststofpile, er man oppe mod en nærmest umulig opgave.

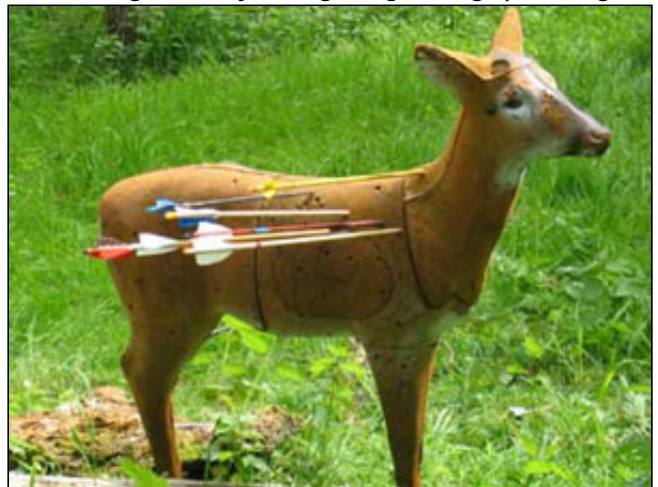
95 skytter var tilmeldt turneringen. De mange skytter blev delt i patruljer, som sammen skulle gå de 25 mål. Klokkeren 10 fordelte patruljerne sig til de mål de skulle begynde ved og klokken 10.20 gik skydningen i gang.

Vi var 7 i vores gruppe: Henrik, Stig, Leo, Jim, Benjamin, Loui og mig selv. Jim er fra Skotland og blev nr. 2 i EM feltskydning i Finland sidste år. Han skyder i den klasse, der hedder "Marked distances" hvilket betyder, at man kender afstanden til målet. Hans skydestil er derfor også beregnet på at kende afstanden og baserer sig på, at han fokuserer på afstanden mellem pilespidsen og målet. Han mente derfor at vi havde en fordel frem for ham, fordi vi skyder instinktivt og er vant til at skyde på ukendte afstande. Det er meget muligt, men han skød nu godt alligevel!

Banen i Lejre indeholder mange udfordrende skud. Mål som det på billedet ved siden af må kategoriseres som en "pilesviser". I vores gruppe var vi dog heldige for størstedelen at ramme i dyret. Er man koncentreret kan en smal åbning også hjælpe til at kanalisere ens fokus mod punktet man skal ramme, så hvis man kan skubbe tanker såsom "Jeg skal bare ikke ramme den tykke træstamme" til side, så er man godt på vej.

Efter at have skudt halvdelen af banen var det tid at gå til frokostpause. Der mødte jeg en lettere rystet Rasmus Skjoldman, der kunne berette, at de havde en skytte i deres patrulje, som trak pilen til brystet i stedet for til mundvigen, sådan som de fleste af os gør. Og når han så slap, så fløj pilen stensikkert lige mod hjerteringen og sad og rystede lige i midten af krydset. Og ikke nok med det, så skød han med 100% bue. Dvs. træbue og træpile, så han fik ikke fratrukket noget. Jeg spurgte hvordan det så ud efter at Rasmus havde fået fratrukket 10% pga. af hans glasfiberbue, fordi jeg regnede da med at Rasmus trods alt stadigvæk var foran. Han kiggede fortvivlet på mig og sagde så: "Jamen han er allerede foran. Også før end jeg har trukket 10% fra." Rasmus' historie skulle vise sig at være profetisk for dagens konkurrence.

Cloutskydning

En af publikumsattraktionerne ved Lejreskydningen er den gamle krigsskydningsdisciplin cloutskydning. Det er et imponerende syn, når knap 100 skytter sender en pileregn af sted mod et mål i det fjerne. Før skydningen blev der over for publikum forklaret, at Clout-skydning (eng. for klud) er en gammel træningsform, der blev brugt i England til at træne bueskytterne til krig. Det går kort fortalt ud på at man skyder efter en klud, der enten ligger på jorden, eller som i vores tilfælde er sat op på en stage og markerer centrum i en række cirkler med en diameter på 5 meter. Afstanden er omkring 150 meter.

Alle skytterne stillede sig op i en lang kæde vinkelret på skudretningen. Da det var tjekket, at der ikke befandt sig nogle museumsgæster indenfor skudområdet blev der givet signal: "Nock, træk og slip!" Knap 100 pile hvislede i en tæt sværm over dalen og over mod den anden høj, hvor kluden hang. Signalet blev givet 3 gange og hver gang fløj en regn af pile over mod kluden. Efter den tredje runde lød der klapsalver fra tilskuerne.

Da sidste pil var affyret gik alle skytter op mod målet og registrerede om de havde ramt. Clout-skydningen talte nemlig med i den samlede score.

Efter clout-skydningen gik alle patruljerne ud på den sidste halvdel af jagtskydningen. Vores gruppe manglede skoven og offermosen. Skoven kan være forræderisk at skyde i. Bøgetræernes skygge og de mange "tunneler" mellem stammerne kan forvirre øjet og få én til ubevidst at fejlbedømme afstanden. I offermosen stod man desuden ret op og ned af de nu knap så friske hestehuder, der er rekonstruktioner af ofre fra stenalderen. Det var en speciel oplevelse at skulle koncentrere sig om at ramme hjerteringen på et vildsvin i den ramme lugt af rådden hestehud.

Et af de svære mål i skoven var jaguaren. Jaguarens camouflagede sorte ringe med lyst centrum, og når den står i skyggen af et bøgetræ, som i flimrende stråler sender lyspletter ned på jaguaren, kan man virkelige blive forvirret. Det

gælder om at fokusere på ét punkt på dyret og ikke lade blikket glide med en af lyspletterne rundt på hele dyret. Et spændende og udfordrende mål.

En anden af skovens fælder er de store mængder af ophobede blade. Bag ved en hjort, var der foruden en knædyb stak blade mørk og fugtig jord, der er i stand til at opsnappe enhver bueskyttes pil. Der er kun tilbage at acceptere sit offer til bueguden og håbe, at han vil guide ens pil sikkert ind i hjerteringen på det næste mål.

Da vi havde skudt på det sidste mål færdiggjorde vi skydesedlerne, gav hinanden hånd på en god dag, tog målet op og gik hjem mod hytten. En god dags skydning i skoven var overstået. Nu var der spændingen om resultatet tilbage.

Bueskytter efter en dags skydning er en underlig flok. Vi er ved at sprænges af nysgerrighed efter at høre hvad de andre fik, har et hav af forklaringer på hvorfor vi fik det vi fik, ved præcis hvor det gik galt og hvad vi skulle have gjort for at det ville have gået bedre og hvad vi vil gøre næste gang osv. Efterhånden får man vha. jungletrommerne indsamlet tilstrækkeligt med oplysninger til at kunne stykke en nogenlunde realistisk resultatliste op.

Som jeg sagde tidligere var Rasmus' beretning i frokostpausen profetisk. Peter Andersen fra Fyns Buemagerlaug var den der havde skudt flest point med en ren træbue, nemlig 301 point og endte derfor som nummer 1. Kim Mählitz havde skudt 300 og blev følgelig nr 2. Olaf Sørensen, foredragsholderen fra aftenen før havde skudt 290 point og blev nr. 3. På 4. pladsen kom Bent Bjerregaard som den første skytte med en glasfiberbue med 283,2 point (oprindeligt 318) og nr. 5 blev John Kjær med 284,4 (oprindeligt 316).

Resultatlisten kan downloades [her](#) [4] i PDF-format. Har du ikke Acrobat Reader kan det hentes gratis [her](#) [5].

Links

- [1] <http://www.bueogpil.dk/index.php?name=News&file=article&sid=34>
- [2] <http://www.bueogpil.dk/index.php?name=News&catid=&topic=8>
- [3] <http://www.bueogpil.dk/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=32&mode=thread&order=0&thold=0>
- [4] http://www.bueogpil.dk/Downloads/Turneringer/Point_Lejre_2004.pdf
- [5] <http://www.adobe.dk/products/acrobat/readstep2.html>

